

Ticari mal satışlarından doğan ve temlik yoluyla tahsil edilen alacakların, mahkeme kararına istinaden temlik yapan tarafa iadesi nedeniyle alacak vasfı devam eden söz konusu tutarın tahsili için dava veya icra yoluna gidilmesi halinde şüpheli alacak karşı

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-122
Tarih	21.02.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-122

21/02/2011

Konu : Temlik yoluyla tahsil edilen ancak kaybedilen dava sonucunda geri ödenen alacağa ilişkin Şüpheli alacak karşılık ayrılıp ayrılmayacağı.

İlgide kayıtlı dilekçenizde, ... Kurumlar Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, 1999 yılında ... San. ve Tic. A.Ş.'ye yapmış olduğunuz mal satışlarına ilişkin olup tahsil edemediğiniz ve dava konusu yaptığınız alacaklarınızı, ... San. ve Tic. A.Ş.'nin alacaklı olduğu ... San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin temsilcisi ve münferiden imza yetkilisi olan ...'ın bu şirketin ... Belediyesinden olan alacaklarını temlik etmek suretiyle ödediği, ancak ... San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin ortaklarının şirketiniz aleyhine açtıkları davayı ...'ın her iki şirketle de ilişkili kişi olması dolayısıyla kazandıkları belirtilerek, kaybedilen dava sonucunda anapara ve ferileri ile birlikte ödediğiniz tutarın gider olarak yazılıp

yazılamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Şüpheli Alacaklar" başlıklı 323 üncü maddesinde "Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;

1-Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2-Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kar-zarar hesabına intikal ettirilir." hükmü yer almaktadır.

Bu madde hükmünden anlaşıldığı üzere bir alacağın şüpheli hale gelebilmesi için ya alacak dava veya icra safhasında bulunmalı ya da yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan alacak dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklardan oluşmalıdır.

Öte yandan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Safi kurum kazancı" başlıklı 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safı kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safı kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazancın konusunu teşkil eden 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş ve ticari kazançta vergiyi doğuran olay tahakkuk esasına bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 38 inci maddesinde, bilanço esasına göre ticari kazancın teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu hükmü yer almıştır.

Anılan Kanunun 39 uncu maddesinde ise, işletme hesabı esasına göre ticari kazancın bir hesap dönemi içinde elde edilen hâsılat ile giderler arasındaki müspet fark olduğu; elde edilen hâsılatın tahsil olunan paralarla tahakkuk eden alacakları, giderlerin ise tediye olunan ve borçlanılan meblağları ifade ettiği hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, tespit edilecek kurum kazancından 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecek olup Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinde, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanların ticari kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Bu durumda, şirketiniz tarafından ... San. ve Tic. A.Ş.'ye yapılan ticari mal satışlarından doğan ve temlik yoluyla tahsil edilen alacakların, mahkeme kararına istinaden temlik yapan tarafa iadesi nedeniyle alacak vasfı devam eden söz konusu tutarın ...San. ve Tic. A.Ş.'den tahsili için dava veya icra yoluna gidilmesi halinde yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde şüpheli alacak karşılığı ayrılabilceği ve Gelir Vergisi Kanununun 40/7 nci maddesine göre gider olarak indirim konusu yapılabileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026